

Nefndasvið Alþingis
Helga Þórisdóttir, nefndarritari
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík.

Reykjavík, 10. desember 2002.

Umsögn laganefndar L MFÍ um frumvarp til laga um breyting á lögum um birtingu laga og stjórnvaldaerinda nr. 64/1943. 128. löggjafarþing 2002–2003. Þskj. 389—352. mál.

Lögmannafélag Íslands vísar til bréfs yðar, dags. 27. nóvember 2002, þar sem óskað er umsagnar um ofangreint frumvarp. Laganefnd félagsins hefur haft frumvarpið til skoðunar og sér ekki ástæðu til að gera athugasemdir við efni þess.

Virðingarfyllst,
f.h. laganefndar Lögmannafélags Íslands

Jakob R. Möller, hrl.
formaður

Persónuvernd

Alþingi
Nefndasvið
150 REYKJAVÍK

Rauðarárstíg 10 105 Reykjavík
sími: 510 9600 bréfasími: 510 9606
netfang: postur@personuvernd.is
veffang: personuvernd.is

Reykjavík, 9. desember 2002
Tilvísun: 2002110564 PS/--

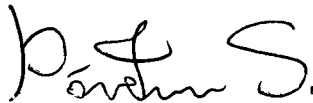
Persónuvernd hefur borist erindi Alþingis, dags. 27. nóvember sl., þar sem óskað er umsagnar stofnunarinnar um frumvarp til laga um breyting á lögum nr. 64/1943 um birtingu laga og stjórnvaldaacrinda. Samkvæmt frumvarpinu á að afleggja hina hefðbundnu, prentuðu útgáfu Lögbirtingablaðsins. Framvegis verði það birt á internetinu en hægt verði að kaupa útprentanir þaðan. Í niðurlagi athugasemda með frumvarpinu segir: „Einnig er gert ráð fyrir að gætt verði persónuverndar við útgáfuna þannig að hindruð verði, eftir því sem mögulegt er, kerfisbundin leit í blaðinu eftir nöfnum eða kennitölum einstaklinga. Sama á við um lögpersónur.“ Persónuvernd gerir þessi orð að sínum og bætir við að upplýsingar um einstaklinga mega ekki vera aðgengilegar á internetinu lengur en þörf krefur, sbr. þær reglur sem birtast í 7. gr. laga nr. 77/2000 um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga og 6. gr. tilskipunar nr. 95/46/EB um vernd einstaklinga í tengslum við vinnslu persónuupplýsinga og um frjálsa miðlun slíkra upplýsinga. Þá er ekki æskilegt að nálgast megi upplýsingar um lögaðila lengur en nauðsyn ber til. Má í þessu sambandi nefna að í reglugerð nr. 246/2001 um söfnun og miðlun upplýsinga um fjárhagsmálefni og lánstraust, sem sett er með stoð í 45. gr. laga nr. 77/2000, er að finna ýmis ákvæði sem binda birtingu upplýsinga um fjárhagsmálefni lögaðila ýmsum takmörkunum, m.a. um hversu lengi þær mega vera skráðar. Þannig hefur birst sá vilji löggjafar- og framkvæmdarvalds að upplýsingar um lögaðila skuli njóta verndar hvað þetta varðar.

Ætla verður að tilgangurinn með birtingu upplýsinga í Lögbirtingablaðinu sé sá að tilkynna almenningi ýmsar stjórnvalds- og dómsathafnir, löggerninga og annað því um líkt, sbr. 3. gr. laga nr. 64/1943, þannig að mönnum sé kunnugt um að ákveðin stjórnvaldsathöfn sé fyrirhuguð eða að ákveðinn löggerningur hafi verið gerður o.s.frv. þannig að þeir geti, svo dæmi sé tekið, náð fram lögmætum hagsmunum þegar stjórnvaldsathöfnin fer fram eða á meðan löggerningur er í gildi. Hins vegar verður ekki talið að tilgangurinn með birtingu upplýsinga í Lögbirtingablaðinu sé sá að gera mönnum kleift að kanna „sögu“ tiltekinna einstaklinga eða lögaðila og að unnt verði með einni aðgerð að kalla fram upplýsingar um allar stjórnvaldsathafnir þeim tengdum eða löggerninga sem þeir hafa gert eftir að athafnirnar hafa farið fram eða löggerningarnir fallið úr gildi.

Í þessu sambandi verður að líta til þess að í Lögbirtingablaðinu er birt mikið af upplýsingum sem eingöngu hafa gildi í skamman tíma. Þegar nauðungarsölu er lokið, svo dæmi sé tekið, hefur skráningin um hana ekki lengur það gildi sem hún upphaflega hafði. Sumar af þeim upplýsingum, sem birtar eru, geta haft gildi um langan tíma, en þó kemur að því að þær hætta að þjóna hlutverki sínu. Sem dæmi um það má nefna upplýsingar um kaupmála hjóna eftir að þau hafa skilið lögskilnaði.

Með vísan til alls framangreinds leggur Persónuvernd áherslu á að möguleikar til leitar að persónuupplýsingum í netútgáfu Lögbirtingablaðsins skuli vera takmarkaðir, einkum þegar um er að ræða upplýsingar sem ekki gegna lengur því hlutverki sem þær höfðu við skráningu. Engu að síður má hugsa sér að þær verði áfram varðveittar, enda geta þær við vissar aðstæður haft gildi, t.d. við sönnun í dómsmáli, en að aðgangur áskrifenda að þeim verði einungis leyfður að fullnægðum skýrt skilgreindum skilyrðum. Hafa verður í huga að Lögbirtingablaðinu er ekki ætlað að þjóna hlutverki „vanskilaskrár“. Um slíkar skrár fer eftir 45. gr. laga nr. 77/2000 og reglugerð nr. 246/2001. Þar er reynt að tryggja að skráning á fjárhagsmálefnum einstaklinga og lögaðila sé sanngjörn og málefnaleg, og er þannig reynt að finna hæfilegt jafnvægi á milli þeirra viðskiptahagsmuna, sem eru af því að fá aðgang að fjárhagsupplýsingum, og hagsmuna einstaklinga og lögaðila af að upplýsingar um þá njóti verndar. Vandséð er hvernig tryggja má slíkt ef Lögbirtingablaðið kemur með einhverju móti til með að leysa af hólmi hefðbundnar „vanskilaskrár“ sem einungis er heimilt að halda að fullnægðum ströngum skilmálum.

Virðingarfyllt

Þórður Sveinsson
lögfræðingur

Nefndasvið skrifstofu Alþingis,
Austurstræti 8-10,

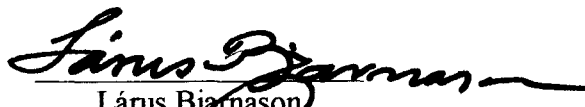
150 Reykjavík

Umsögn um frv. til laga um birtingu laga og stjórnvaldserinda, 352. mál,
Lögbirtingablaðið.

Undirrituðum hefur verið falið af hálfu sýslumannafélags Íslands, að svara beiðni
um umsögn um ofangreint lagafrumvarp.

Stjórn sýslumannafélags Íslands styður frumvarpið.

Seyðisfirði, 3. desember 2002

Lásur Bjarnason
ritari sýslumannafélags
Íslands

Alþingi
Allsherjarnefnd

Ágætu þingmenn í allsherjarnefnd

Ábending í tilefni af frumvarpi til laga um breyting á lögum um birtingu laga og stjórnvaldaerinda, nr. 64 16. desember 1943 - Mál nr. 352 á 128. löggjafarþingi 2002 - 2003.

Fram kemur í athugasemdum við frumvarpið að fyrirhuguð er heildarendurskoðun á framangreindum lögum. Undirritaður vill koma á framfæri við allsherjarnefnd eftirfarandi ábendingum varðandi birtingu laga og reglugerða:

Algengt er að gildistaka laga (A-deild Stjórnartíðinda) og reglugerða (B-deild Stjórnartíðinda) sé miðuð við birtingardag í Stjórnartíðindum. Þegar svo háttar til með gildistöku þá berast laga- og reglugerðarfyrirmæli oft ekki til þeirra, sem þeim skulu hlíta og framkvæma, fyrr en samdægurs eða nokkrum dögum eftir gildistöku. Nú er það svo að í langflestum tilfellum er ekki nauðsynlegt eða brýnir hagsmunir til staðar fyrir því að lög og reglugerðir taki þannig gildi án fyrirvara og án þess að tilgreind sé dagsetning gildistöku í viðkomandi lögum frá Alþingi eða í reglugerð frá ráðuneyti. Útgáfudagar Stjórnartíðinda liggja oft ekki fyrir fyrr en fáum dögum fyrir útgáfu, sem veldur ennfrekari vandræðum.

Undirritaður hefur starfað hjá tolfyrirvöldum síðustu áratugi, m.a. við gangsetningu, framkvæmd og kynningu á nýjum laga- og reglugerðarfyrirmælum, sem bæði varða störf og hegðun starfsmanna tolfyrivalda og viðskiptavina þeirra, einstaklinga og fyrirtækja í landinu.

Gildistaka við birtingu í Stjórnartíðindum hefur oft valdið vandræðum, verri og kostnaðarsamari framkvæmd og síðast en ekki síst oft valdið einstaklingum og fyrirtækjum óþægindum, kostnaði og falið í sé ákveðna ósanngirni, þegar fyrirvari til undirbúnings og framkvæmd nýrra laga- og stjórnvaldsfyrirmæla er stuttur, enginn eða þegar upplýsingar um gildistöku fyrirmæla berast eftir á til þeirra sem þeim skulu hlíta og framkvæma.

Tvær tillögur til úrbóta og athugunar:

1.
Ákvæði séu í lögum um birtingu laga og stjórnvaldaerinda um lágmarkstíma sem líður frá birtingu laga og reglugerða í Stjórnartíðindum og þar tii þau taka gildi.
2.
Ákvæði séu í nefndum lögum um að gildistökudagur skuli ávallt nefndur í lögum og reglugerðum nema að vegna brýnna þjóðhagslegra hagsmuna beri nauðsyn til að láta viðkomandi lög eða reglugerð taka þegar gildi við birtingu.

Með vinsemd og virðingu,

Ragnar Gunnar Þórhallsson
Tollstjórinn í Reykjavík